

TEMERINI ÚJSÁG

XXIV. évfolyam 41. (1228.) szám

Temerin, 2018. október 11.

Ára 50 dinár

Mártírjainkra emlékeztünk

A VMSZ nevében Urbán Gyula és Gálik Zoltán helyezték el koszorút a kopjafánál

1849. október 6-án Aradon a „bécsi Udvar” a magyar forradalom és szabadságharc megtorlásaként kivégeztette annak 13 tábornokát, Pesten pedig ugyan ezen napon az első magyar miniszterelnök, gróf Batthyány Lajos is e tragikus sorsra jutott. Temerinben a Nyugati temetőben a nagy tömegsír közelében levő kopjafánál koszorúzással emlékeztek az 1948/49-es forradalom és szabadságharc mártírjaira, közöttük az elesett és a menekülés során elhunyt temeriniekre is. Megemlékező beszédet a Himnusz közös eléneklését követően Csorba Béla a VM DP elnöke mondott. A történelmi áttekintő után a szónok kiemelte, hogy az összetartozást, valamint a nemzeti és polgári szabadság széttephetetlenségét jelképezi számunkra 1848.

– Március az örök újjászületést, október a fájdalmas naplementét, a gyászt jelképezi. Nem pusztán gyászünnepe a mai nap. Attól lényegesen többről van szó, és valamennyien érezzük, tudjuk, zsigereinkben hordozzuk. Ez a nap a hősök és mártírok méltó emlékeztetésének és meggyászolásának évenként

ismétlődő pillanata mellett a magas szintű emberi moralitás győzelmi ünnepe is.

– Az aradi vértanúk sorsa mást is példáz a kötelességtudaton és a hazaszereteten kívül, hiszen tudjuk, köztük jó néhányan nem is magyarok voltak, sőt a vezényszavakon kívül némelyikük szinte nem is tudott a nyelvüknön. Mégsem váltak árulókká, sem sunyi megalkuvókká, a legnehezebb pillanatokban is vállalták a szolidaritást a legyőzött magyarokkal, hűek maradtak hitükhöz, politikai eszméikhez és bajtársaikhoz. Ezért példás bukásuk még több mint száz évvel a történet után is, bármennyire is szívfacsaró a történet, nem sújt a földre, nem tör össze, hanem éppen magas szintű erkölcsiségével példát mutat, főleg – mondta beszédében a VM DP elnöke.

A megemlékező beszédet követően a VMSZ nevében koszorút helyeztek el a kopjafán Gálik Zoltán és Urbán Gyula, a VM DP nevében Csorba Béla és Balogh Sándor.

G. B., ácsi

Temerin volt a házigazdája szombaton a 15. Nyugdíjaskórusok Találkozójának, amelyre a Vajdaságból és Szerbia más részeiből is érkeztek résztvevők. Mint megtudtuk, a találkozó minden évben más község ad otthont. A Vajdasági Nyugdíjasszövetség az idén Temerint nevezte meg házigazdaként. Tizenhat kórus mutatkozott be, a résztvevők Nagybecskerekéről, Pancsováról, Leskovacról, Aranđelovacról, Karlóváról, Zomborból, Nišből, Újvidékről, Nagyikindáról, Šidről, Szabadkáról, Versecről, Antalfalváról és Szávaszentdemeterről (Sremska Mitrovica) érkeztek. A temerinieket az Őszirozsa Nyugdíjaskórus képviselte Csernyák Zsuzsanna vezetésével.

T. D.

Utazás Budapestre

Szentmise és megemlékezés az 1944-45-ös délvideki események 74. évfordulóján

November 25-én Budapesten, a Szent István-bazilikában és szerte a világon, ahol magyarok élnek, imádkozunk együtt az ártatlanul elpusztítottakért, emlékezünk meg a második világháború minden délvideki áldozatáról és gondoljunk hálás szívvel azokra, akik a kisebbségi lét nehézségeit vállalva őrzik halottaink emlékét.

A szervező idén is a Keskenyúton 1944-45 Alapítvány. Mintegy 250 délvideki zárandokot várnak idén is, Temerinből egy 55 fős csoportot fogadnak. Jelentkezni Szabó Gabriellánál, a 069/337-8552-es mobilszámon lehet.

Őszi vásár a központban

A közművállalat az idén is szervez őszi vásárt a község háza előtti kis parkban. Célja a termelők, egyesületek összekovácsolása, termékeik bemutatása, népszerűsítése és értékesítése. A látogatókat az idén is gazdag kínálat várja virágból, mézből, borból, kézimunkákból, süteményekből, édességekből és egyebekből. A szervező minden kiállítónak sátor (baldachint) biztosít, míg székeket és pultokat a kiállítóknak kell vinniük.

A vásárt október 18-án (csütörtökön) és 19-én (pénteken) 8-tól 18 óráig (naplementéig) tarják. Az elárusítóhely bérleti díja sátorral együtt 1400 dinár, fizetni készpénzzel a közművállalat pénztáránál, vagy folyószámlára lehet.

Nyugdíjaskórusok találkozója

Felújítják a tömegsírt

Az I. Helyi Közösség tanácsa az elmúlt héten határozatot fogadott el a Nyugati temetőben levő nagy tömegsír fedlapjának felújításáról. A tömegsír betonborítása, amelyben az 1944. évi partizán mérszárlás ártatlan áldozatai nyugszanak, igen rossz állapotban van. Az idő megtette a magáét, a beton több helyen mállik, sürgős javításra, átfestésre szorul. A tanács döntése értelmében a felújítást november elsejére, az áldozatokról való megemlékezés napjára elvégzik.

A tanács ülésén szó volt még az idei Illés-nap költségeiről. Ádám István, az szervezőbizottság tagja részletesen beszámolt a kiadásokról, melyekre egymillió dináros támogatást kaptak és el is költötték, jórészt anyagi kiadásokra. A költségek részletezését követő vitában elhangzott, hogy egyes civil szervezetek részéről bizonyos fenntartások voltak az új helyszín kapcsán, de mindenki meggyőződhetett arról, hogy a vásártér tökéletesnek bizonyult. Az idén központosították az egyesületek által a vásártéren szervezett eseményeket, és a kastély épületében a különböző kiállításokat, amelyeknek a korábbiaktól eltérően igen sok látogatója volt. Akadtak hiányosságok is, melyeket többnyire csak a szervezők tapasztaltak, de remélik, hogy a jövőben ezeket ki tudják küszöbölni. Elhangzott a javaslat, hogy a jövőben az Illés-napi rendezvényeket a civil szervezetek közreműködésével teljes egészében a helyi közösség szervezze.

A helyi közösség tanácsának tagjai tudomásul vették a községi tanács válaszát azokra a megküldött kifogásokra, amelyek a tanács július végi ülésén a polgárok észrevételei alapján hangzottak el, és a városközpont tervezett átalakítására vonatkoztak. Különösen a játszótér megszűnését, a fák kivágását és a zöld területek megsemmisítését kifogásolták. A községi tanács válaszelevelében arról tájékoztatta a helyi közösséget, hogy az észrevételeket késve tették meg. A városközpont átalakítási tervének meghozatali eljárása törvényes keretek között befejeződött, módosítására már nincs lehetőség.

G. B.

Koszorúzás Verbászon

Verbászi és temerini intézmények vezetői, valamint olvasói, tisztelői az idén is megkoszorúzták a negyvenhat évvel ezelőtt elhunyt Szirmai Károly író sírját. Községünket Dejan Bradaš kulturális kérdésekkel megbízott tanácstag, Dragan Tomić, a művelődési központ és Pásztor Ágnes, a könyvtár igazgatója képviselte, de elküldte emlékoszorúját a temerini Szirmai Károly MME is. Ezt követően a verbászi városházán ülést tartott az Emlékbizottság, melyen a decemberi temerini díjátadással kapcsolatos szervezési ügyekben állapodtak meg. Bordás Győző, Csorba Béla és Faragó Kornélia személyében kinevezték a Szirmai-díj idei bírálóbizottságát is. (-a)

AZ ELTÚNT VAJDSÁGI ZSINAGÓGÁK

Szerdán, október 10-én este 6 órakor a Lukijan Mušicki Művelődési Központ képtárában megnyílik Az eltűnt vajdasági zsinagógák c. kiállítás. A szerzők, Jankov Edit és Goran Levi szeretettel várják az érdeklődő közönséget.

Ha taxival szeretne helyben vagy vidékre utazni, éjjeli fuvarra, kórházi vagy postai ügyintézésre, vérminták bevitelére a városba, véreredmények hazahozatalára, gyógyszerek kiváltására vagy bevásárlásra van szüksége, hívja a

Novák-TAXIT

Tárcsázza a **063/132-1968**-as mobilszámot, és Milenković (Novák) Klára vagy férje, Žiko (Zsiga) máris a háza előtt várja kényelmes taxijával

Egyeztessen időpontot, majd utazzon biztonságosan 0-tól 24 óráig

Cégünk tartályfenekek gyártásával foglalkozik, kiskunfélegyházai üzemünkbe azonnali kezdéssel keresünk

-CNC gépkezelőket,

több műszakos munkarendben

Feladat:

Plasma, lézer és CNC forgácsoló gépeken, a munkalapokon előírt technológiai leírás szerint vágási, forgácsolási műveletek elvégzése.

-daraboló, Excenter gépkezelőket,

több műszakos munkarendben

Feladat:

- daraboló gépeken, a munkalapokon előírt technológiai leírás szerint darabolási műveletek elvégzése

Elvárás:

Jó kommunikációs és problémamegoldó készség
Gyakorlatorientált munkavégzés
Orvosi alkalmasság.

Amit kínálunk:

Teljes körű segítség a magyarországi munkavállaláshoz szükséges dokumentumok beszerzésében **INGYENES**, jól felszerelt szállás.

Havi bruttó 270 000 Ft átlagkereset (próbaidő után)

A törvényi előírtnál magasabb műszakpótlék

Tapasztalatszerzés kihívásokkal teli, dinamikus, nemzetközi környezetben; jó hangulatú, összetartó, profi csapat, jelentős szakmai fejlődés; vonzó javadalmazási csomag.

Jelentkezés:

Személyesen:

Kiskunfélegyháza, Csanyi út 71.D-E.

Tóth Krisztina munkaügyi asszisztensnél.

Telefon: 06 76 561-076

Vagy, fényképes pályázatát – amelyet bizalmasan kezelünk – a toth.krisztina@torus.hu címre küldje.

A Nagy öröm a kiskert évadzárója

A Kertészkedők Egyesületének versenybizottsága szeptember 30-án megtartotta a Nagy öröm a kiskert vetélkedő évadzáróját a Gulyáscsárdában. Az elhangzott köszöntő után a művelődési műsor keretében **Törteli László** színművész elszavalta Petőfi Sándor Szeptember végén című versét, majd a **Hévízi István** által vezetett **Kéknefelejcs citerazenekar** lépett fel az asszonykórussal együtt. Mindkét szám elnyerte a közönség tetszését. Ezt követte **Bálint Tamásnak**, a versenybizottság elnökének értékelése, az oklevelek kiosztása, ez alkalommal az egyesület logójával ékesített teáscsésze (bögre) kíséretében. A hivatalos rész befejeztével bemutatkozott a Berbence együttes (a berbence kisebb hordót, debenszerű faedényt jelent). Az együttes tagjai: **Bojós Miklós, Nagy Bence, Remlinger Roland és Darázs Imre**. A nótázásról, talpalávalóról elismerően szóltak a vendégek.

Társalgás közben elhangzott: a legfiatalabb versenyző kertész a 21 éves **Mészáros Orsolya**, a legidősebb **Nagyidai Pál**, aki 89 éves. Elhangzott még, hogy egyes kertészkedő versenyzők azzal a magyarázattal szálltak ki a versenyből, hogy helyet kell adniuk másoknak. Elhangzott az is, hogy egyesek más csapatban is szerepeltetik kertjeiket. Általános vélemény szerint az egyik hozzáállás sem helyes. Ezzel kapcsolatosan a vezetőség eszközként létrehozta a hűség intézményét, ennek értelmében oklevelet adományoznak évi közgyűléseken az arra jogosultaknak. A helyszínt járva volt szerencsénk, versenyen kívül, kimagaslóan szép kerteket látni. A kérdésre, hogy vajon miért nem teszik kertjüket közszemlére, leginkább azt a választ kaptuk, hogy nem érdekeltek benne. A helyzet viszont az, hogy ha a tulajdonunkban levő szépet megosztjuk másokkal, az sokkal többet ér. A versenybizottság az idén meghirdette az önellátó gazdasági udvar kategóriát. Erre a kategóriára nagyobb figyelmet kell szentelni a jövőben, mert ez az út vezet célunkhoz, hogy minél több saját termésű étel kerüljön a család asztalára. A versenybizottság ezúton is megköszöni a Nagy öröm a kiskert – 2018 verseny résztvevőinek a tanúsított szorgalmat. Reméljük, hogy újult erővel gyarapodva találkozunk a 2019-es évben is. Itt említjük meg, hogy a 2019-ben is meghirdetjük az Év kenyérgabona-termelője versenyt.

MAJOROS PÁL

Magyarországi vendéggyerekek a Kókaiban

Szombaton délelőtt a győri Cifra Műhely Közhasznú Kulturális Egyesület tagjai vendégeskedtek a Kókai Imre Általános Iskolában. Az alsós diákoknak táncos, mesés és kézműves foglalkozásokat tartottak. Deésy Gábor, a Cifra Műhely elnöke lapunknak elmondta, legfőbb céljaik között szerepel az, hogy a közösségük képviselőit kulturális programokat, táncot, mesét, zenét és kézműves foglalkozásokat hozzanak a gyerekeknek:

„Immár harmadik alkalommal vendégeskedünk a Vajdaságban. A mostani körútra egy soproni zenekar, a Figurás banda is elkísért minket, ők voltak a segítségünkre. Temerinen kívül még Maradék, Bácsfeketehegy és Bácskosuthfalva településekre sikerült ellátogatnunk. Nagy örömünkre szolgál, hogy a gyerekek mindenütt nagyon nyitottak és közreműködők. Azt tapasztaljuk, hogy az itt élőknek nagy szükségük van az anyaországból érkező kulturális hidak, együttműködések kialakítására és megtartására. Ezzel együtt fontos szerep hárul ránk is, magyarországi civil egyesületekre, hogy a határon átnyúló együttműködések kialakítsuk és megőrizzük. Bizunk abban, hogy a Cifra Műhely a jövőben is fenn tudja tartani az eddig kialakított kapcsolatokat, és továbbra is mindenütt ilyen szívesen fogadnak minket.”

Az alsós diákok nagyon örültek a vendégeknek, és szívesen közreműködtek a foglalkozásokban. A második tanulókat a kézműves foglalkozás ideje alatt faggattuk.

Kaslik Olivér: „Nagyon jól érzem magam, jót szórakozunk. Tetszett a tánc és a kézműves foglalkozás is. Érdekes hangszereket láttunk, az én kedvencem a dob volt, olyan nagyot szól, hogy arra mindenki odafigyelt.”

Barna Lúcia: „Nekem is nagyon tetszenek a foglalkozások. Jót táncoltunk, a kézműves foglalkozáson pedig emlékdobozokat készítettünk. Ezeket hazavihetjük, azt hiszem, naplónak fogom használni, vagy majd rajzolok bele valami szépet.”

T. D.

Minőségi áru, kedvező áron

a **Savanović** kertészetben

Az őszi kínálatban: cserepes gömbkrizantém és különböző színű árvácskák.

A szokásos kínálatban: örökzöldek, sziklakerti növények és kedvelt szobanövények.

Újdonság az 5 színben pompázó kúszó krizantém!

Temerin, Bem u. 22., tel.: 064/234-38-53

A temerini vásárlóknak folyamatosan kedvezmény!

VASALDA – SMILE Temerin

Ha túlságosan elfoglalt, vagy csak nem szeret vasalni, esetleg azt az időt, amit vasalással töltené inkább a családjának szenteli, hívjon minket, mi segítünk. Vasalást vállalunk, és ha kell, házhoz is megyünk a ruhákért, és azt igyekszünk a legrövidebb időn belül vissza is szállítani Önnek.

ÁRAINK:

Ruha vasalása – 100 Din/kg

Ing vasalása – 100 Din/db

Telefon: **063/7-240-479**

Házasságot kötöttek

Gyuráki Éva és Hajdú Gáspár

Ünnepélyes keresztelés

Vasárnap ünnepélyes keretek között megkeresztelték Lucát, Gyuráki Éva és Hajdú Gáspár gyermekét.

Ünnepélyes keretek között házasságot kötöttek

Fotó Kantardzic Agnes

Varga Éva és Morvai Csaba

Négy hold föld a goszpodincai határban eladó.
8500 euró/hold
Tel.: 063/580-192

Családokat látogattak

Családi látogatáson járt az elmúlt héten Temerinben a Magyar Összefogás választási listájának három jelöltje: **Paskó Csaba** kelebiai katolikus plébános, **Dolinszky Gábor**, a szerbiai Ágostai Hitvallású Evangélikus Keresztyén Egyház püspök helyettese és **Ábrahám Csilla**, a Hajdújárás Kistérség Fejlesztési Iroda vezetője, a VMSZ tagja. Kíséretükben volt **Urbán Izabella**, a VMSZ temerini községi szervezete települési helyi szervezetének elnöke. A vendégek négy többgyermekes családhoz látogattak el.

A látogatások célja elsősorban az volt, hogy a Magyar Összefogás listáján szereplők a helyszínen győződhessenek meg arról, hogy a nagycsaládoknak milyen sokat jelentenek a Magyar Nemzeti Tanács támogatásai.

Elsőként a vendégek Tóbiás János és családja takaros házába kopogtattak be. Négygyermekes családról lévén szó, az a furcsa helyzet állt elő, hogy a délelőttiösök már otthon voltak, a délutánosok pedig már elmentek az iskolába, óvodába. Ez vonatkozott a munkaviszonyban levő édesanyjára is, aki csak a látogatás idejére „lépett haza”. A családfő elmondta, hogy több mint tíz évig egy cserépkályhagyártó cégnél dolgozott, felesége pedig „főállásban” nevelte a gyerekeket, akik közül a legidősebb most 12 éves, a legfiatalabb pedig öt. A tavasszal gondoltak egyet, és mivel neje már belefáradt a gyermeknevelésbe, az apuka felmondott a munkahelyén és most ő van a gyerekekkel, felesége pedig munkába állt. Nagyon jól jön a családnak az MNT által folyósított támogatás. Kár, hogy Szerbiában még nem vezették be a többgyermekes szülők egyikének valós főállásba vételét, mint Magyarországon.

Paskó Csaba arról beszélt, hogy a társadalom legkisebb sejtje a család, melynek támogatását a magyar kormány programként tűzte ki, de az MNT is erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti. Fontos, hogy a fiatal házaspárok gyerekeket tudjanak vállalni, mert csakis ez jelenti számunkra a jövőt, mondta.

Dolinszky Gábor arról szólt, hogy a családlátogatások célja erősíteni a vajdasági magyarok közötti összefogást, aminek november 4-én, a

Látogatás a Tóbiás családnál

nemzeti tanácsi választások napján is meg kellene valósulnia, mutatva az itteni magyarság erejét. Ábrahám Csilla arról beszélt, hogy az irányítása alatt levő kistérségi társulás hogyan kapcsolódik be a gazdasági, a politikai és a nemzetközi folyamatokba. Az iroda segít a polgárok mozgósításában, szakmai és lehetőségeihez mérten anyagi támogatást is biztosít a rendezvények szervezőinek. Megszervezi és koordinálja a kapcsolattartást a kormányzati szervekkel, önkormányzatokkal, pályázati lehetőségekkel, illetve külföldi támogatókkal és testvértelepülésekkel. A nap folyamán a vendégek ellátogattak még a Csorba, a Majoros és a Barna családhoz is.

G. B.

Anyakönyv

2018 augusztus

Ikrei születtek (kislány, kisfiú) Crnogorac Gabriellának és Duškónak.

Fia született: Tepavac Tatjanának és Gorannak, Savanović Biljanának és Branislavnak, Todorović Marjanának és Bojannak, Martinov Jelenának, Uracs Anikónak, Vuković Draženának és Dragannak, Bikić Milanának, Gajó Izabellának és Csányi Tamásnak, Drezga Danijelának és Mićónak, Bošković Milkának és Milošnak.

Lánya született: Zbućnović Majának és Zorannak, Kerkez Marijanának és Bojannak, Radić Marijanának és Vladimirenek, Marković Tijanának és Vladannak, Čulibrk Danjának és Nikolának, Markov Saškának és Bojannak, Petković Jelenának és Srđannak, Szilák Melindának és Csabának, Bogdanović Adrijának és Borivojének, Mrđan Tanjának.

Házasságot kötött: Kojić Milan és Peinov Svetlana, Tóth Attila és Lackó Linda, Dejanović Željko és Sabadi Jugoslavka, Milojević Nemanja és Tavares Trejsi-En-Tamara, Komarov Vladimir és Sladojević

Marina, Máriás István és Karna Márta, Dujmovics Krisztián és Szűcs Edina, Doknić Dragoljub és Sušnjak Vesna, Dobosi Dániel és Hévízi Szilvia, Meničanin Duško és Zeremski Smiljana, Kovács Roland és Bancsi Laura, Kurina Dániel és Patarica Tímea, Fodor Szabolcs és Varga Valéria.

Elhunyt: Jovančević (Jeftić) Milka (1955), Ternovác István (1939), Francia István (1954), Mező (Ballai) Franciska (1935), Žarković (Kragić) Petra (1933), Matic (Očuča) Sara (1921), Jakšić (Dimitrijević) Đurđa (1956), Balaban (Šunjka) Kovička (1963), Dondur Radovan (1957), Varga (Hajdú) Erzsébet (1937), Szántai Péter (1920), Mrdalj (Gnjidić) Stevania (1936), Németh (Horváth) Ilona (1943).

FÖLDET BÉRELEK

Telefonszám:

064/118-21-72

Kóbor ebek az utcákon

Ismeretlen elkövetők nemrégiben ismét levágták a lakatot a telepi kutyamenhely ketrecekéről és szabadon engedték a befogott kóbor kutyákat. A menhelyet működési engedéllyel a hódásági Zoológia vállalat tarja. Ide gyűjtik be és itt gondozzák a kéthetente befogott kóbor ebeket a község településeiről. A kutyák többsége keverék vagy korcs, de akad közöttük elkóborolt fajállat is, amelyeket gazdáik keresnek és a menhelyen rendszerint meg is találják.

Az utóbbi időben gondot okoz a kóbor kutyák befogása, az állatok ugyanis felismerik azokat, akik már próbálkoztak befogásukkal, és elfutnak előlük. Egyébként napközben sokfelé csoportba verődve járnak az utcákat. A magukat állatvédőknek nevező egyesület is őket. Arra azonban nem gondolnak, hogy a kóbor ebek veszélyeztetik a járókelők testi épségét, másrészt hogy a község nem kis összeget kénytelen kifizetni (az adófizetők pénzéből) a kutyaharapásokért, amit a bíróságok a kárvallottaknak megítélnék.

Kutyaharapás esetén minél előbb orvoshoz kell fordulni, akár kóbor eb marta meg a sérteget, akár olyan, amelynek a gazdája ismert. Az orvos ellátja a sebet, majd a kapott leletet az újidéki Pasteur-intézetbe kell elvinni az esetleges veszélyesség kivizsgálásáért. Noha hivatalból megteszi az egészségház orvosa, az esetről nem árt értesíteni a rendőrséget. Az ezzel kapcsolatos bírósági eljárás eléggé hosszadalmas, de a kártérítést többnyire megítélik. Ha a marást bizonyítottan kóbor kutya okozta, akkor a községnek kell kifizetnie a bírságot.

G. B.

Kóbor kutyák a Tullabarán (Varga Zoltán felvétele)

„Ez zsír!”

Október első teljes hete a gyermekhét, amelynek során valamennyi rendezvény egy és ugyanazon mottó jegyében zajlik. Az idei mottó: Jogom van arra, hogy boldogan és egészségben éljek – erőszak nélkül nőjek fel.

Az elmúlt évek során munkámból kifelé már számos gyermekheti programot láttam, jelen voltam a több polgármester kabinetjében, amikor az óvodások küldöttségét fogadta, megcsodálhattam a jelmezes felvonulást. A szervezők minden évben kitétek magukért, és a gyermekek jól szórakoztak. Az idén azonban teljesen új szempontból láthattam a programokat. Olyan volt ez, mintha a sikeres színházi előadást a színpalok mögül követnénk.

Óvodássá cseperedett unokámnak köszönhetően betekintheztem az előkészületekbe, láthattam lelkesedését, a báb-előadást, a rajzfilmvetítést megelőzően, s közelről figyelhettem, amint elkészül a jelmezes felvonuláshoz a jelmez. Hatévesként tudta, hogy pillangó szeretne lenni. Ezzel fel is adta a házi feladatot édesanyjának, akinek ki kellett gondolnia, hogy hogyan készíthetik el együtt a jelmezt. Nincs is szebb, mint az ilyen közös munka. Mindketten élvezték az együtt töltött idő minden pillanatát. Gyakran festenek ugyan, de hatalmas, csillámporos pillangószárnyakat eddig még sohasem. A gyerekek számára külön élvezet volt a játszónap és a pizsamaparti az óviban. Az előzőre mindenki elvihette kedvenc játékát, az utóbbira pedig a „nagyokhoz” hasonlóan sósrágcsát és szörpöt is kellett vinni. A fiúk az italtól, a lányok az enivalótól gondoskodtak. A partira vitt italok kiválasztása és megvásárlása is nagyon fontos teendő volt.

A hét fénypontja azonban mindenképpen a péntek délelőtti jelmezes felvonulás volt. A telepi óvoda napközisei és óvodásai az idén sem hagyták ki a programból a látványos rendezvényt. A 10 órakor induló menetben párosával, egymás kezét fogva haladtak a különböző mesefigurának öltözött kisfiúk és kislányok, de a sorban meneteltek a tündérek, a méhecskék, a pillangók, a hercegkisasszonyok és a többiek. A gyerekek boldogan mentek a sorban, és büszkén viselték jelmezüket. A szülők, a testvérek és a nagyszülők pedig gyönyörködtek gyermekük nagyszerű jelmezében, amelyet együtt készítettek.

– Ez zsír! – mondta divatos szóhasználatával tetszésének hangot adva az egyik leány a nézők közül, majd megölelte jelmezes kistestvérét.

mcsms

A főállású háziasszony

Akit a nagymama tanított sütni-főzni

Hegedűs Tünde az általános iskola befejezése után szakácsnak vagy cukrászknak szeretett volna tanulni, de édesapja rábeszélésére a helyi középiskola fémcsiszoló szakán tanult tovább. Az iskola befejezése után évekig eladóként dolgozott először az egyik helyi pékségben, majd vegyes magánüzletben.

Később bekerült a görgőscsapágygyárba és két évig gyakorolta szakmáját, de nem igazán szerette. Miután férjhez ment, segített a vásárokon laci-konyhásként dolgozó férjének. Nagyszülei betegsége után átvette nagyjától a stafétabotot, és főállású háziasszony lett. Kedvére szakácskodhatott és cukrászkodhatott is. Végre azzal foglalkozhatott, amit a legjobban szeret.

• Mikor és kitől tanult meg sütni-főzni?

– Nagymamám tanított már kora gyermekkoromtól. Gyermekfejjel, amikor a barátaim az utcán játszottak, nekem pedig a csirke levágását és felbontását kellett tanulnom, még nem fogtam fel, hogy felnőtt korban ez a tudás majd aranyat ér. Megtanultam a leves- és egyéb tésztafajták gyúrásának, sodrásának és vágásának fortélyait, a hagyományos ételek – szilvásgombóc, barátfüle (derelye), fokhagymaleves, ganca stb. – készítését, de a rétesnyújtást is. Kezdetben csak néztem, ahogyan nagymamám dolgozik, később párhuzamosan sütöttünk-főztünk. Még most is a fülemben csengnek szavai, hogy: „Kislányom, addig kell a tésztát gyúrni, amíg az eresz csöpögni nem kezd!”. Csodálkozva néztem a mennyezetre, de nem csöpögött. Rájöttem, hogy a homlokomról csöpögő izzadságról beszélt.

Hegedűs Tünde nagyanja féltve őrzött receptesfüzetével és saját készítésű télirevalóival

ban felkeltem és levágtam az ebédhez a baromfit, és mindig frissen bontott húsból főztem ebédet. Ezt most inkább előző nap megteszem, vagy egyszerűen többet is vágok, és a hűtőládából fogyasztom a húst. Az utóbbi egy-két évben konyhakerti növényeket sem termeszték. Annyi a kertben a kártevő, hogy a drága vegyszerek használata nélkül semmi sem terem meg. Nevelünk sertést és van sok baromfink, házinyulunk is.

• Változtat-e ez a télirevaló elkészítésén?

– Nem. A különbség csak annyi, hogy vásárolt áruból készítem a télirevalót. A zöldségfélék mellett a legtöbb gyümölcsöt is megveszem. Készíték befőttet almából, körtéből, barackból, meggyből, de gyümölcsleveket, paradicsomlevet is. A sava-

nyúságok közül a csalamádé, a savanyú paprika és az uborka a kedvenc. A lekvárt nagymama receptje szerint főzöm. A megmosott, kimagozott és ledarált szilvát az udvar közepén felállított üstbe teszem, és lassú tűznél, folyamatos keveréssel főzöm. Mivel a szilva jól kiadja a cukrot főzés közben, a lekvár megfelelően édes lesz. A lekvárfőzés azonban hosszadalmas munka, akár 5-6 órát is igénybe vehet. Akkor kész, amikor az üstből kivett massa nem potyog le a megfordított kanálról. Miután elkészült, kimosott üvegekbe rakom, a tetejüket sütőben megszáritom, majd lekötöm celofánnal és mehet a kamrába. Nagymamám a baracklekvárt mindig „sütötte”. Három kiló sárgabarackot összenyomkodott, beleöntötte a tűzálló tálba, hozzákevert 3-4 joghurtos pohár cukrot és betette 2-3 órára a sütőbe. Időnként megrázogatta a tálat, hogy ne süljön le a gyümölcs. A sült lekvárba keverek némi tartósítószeret, és üvegekbe töltve rakom a polcokra.

• A Hegedűs családban milyen hagyományos ételek kerülnek még ma is asztalra?

– Ma több a húsétel és kevesebb tésztaféle. Nagyon szeretjük a nagymamám idejében igen kedvelt barátfülét házi szilva- vagy baracklekvárral. A levestésztához hasonlóan kell elkészíteni, de kevesebb tojást teszünk a tésztába, hogy ne legyen kemény. A gyúrólapon sodrófával kinyújtom a levél tésztát, az egyik felén egyenlő távolságra ráraakom a lekvárkupacokat, majd betakarom a tészta másik felével, és derelyevágóval négyzet vagy téglalap alakúra felvágom. A forró vízben kifőzött tésztát pirított zsömlémorzában megforgatom. A szilvásgombóc tésztafajta kell krumpli is. Asztalunkon még ma is ott van a fokhagymás tésztalevés.

• Tudja-e a recepteket fejből?

– Nem. Féltve őrzöm nagymamám kézzel írott receptesfüzetét. Azokat a recepteket, amelyek már kezdtek elmosódni, átírtam a saját füzetembe. Gyakran fellapozom ezt az örökséget, és még mindig tanulok belőle. Nagyon szeretek sütni és főzni, mindig szívvel-lélekkel teszem. Sikerélmény számomra egy jól sikerült torta vagy péksütemény.

mcsml

„PRÓJÁT” KAPTAK A NAPOKBAN uzsonnára az óvodások. Tudtam, hogy ez egy kukorica-örleményből készült étel, de nem voltam biztos a szerb kifejezés pontos magyar jelentésében, ezért utána kellett nézmem. A gyerekek sem tudták, hogy mit tettek eléjük, beleharaptak, majd szalvétáikba csomagolták és hazavitték.

Némi keresgélés után megtudtam, hogy a prója kukoricalisztból készült sütemény, mely egykor a szegények kenyere volt, amikor nem tellett vagy nem volt búzaliszt. Egy elfelejtett eledelről van szó, de mostanában, főleg a reformkonyha hatására, túróval, sajttal, tejjel stb. ízesítve kapható egyes pékségekben, és az idősebbek közül néhányan otthon is nosztalgiznak vele.

Kukoricakenyér

A Hungarológiai Intézet háromkötetes, zöld fedelű Szerb-magyar szótárában (Újvidék, 1971) a proja címszó alatt a következő értelmezésre leltem: 1. málé, kukoricakenyér; kukoricalepény, prósza, görhe. Az interneten általam fellelt receptek alapján a prója magyarul csakis görhét jelenthet, de ha Temerinben görhét mondanak, akkor az csakis tökök görhe lehet. A görhe azonban tágabb fogalom, a kukoricaörlemény más anyagokkal is ízesíthető, mint például tojással, tejjel, túróval, sajttal, sőt még zöldségfélékkel is. A nálunk népszerű tökök görhe eszerint a görhéknek csak egy fajtája.

A gabonaörleményekből készült kása-ételeket világszerte fogyasztják. Közismert az angolok zabkásája, az olaszok pollentája, a románok mamaligája, a horvátok és a szerbek palentája. Mi, magyarok a kukorica-grizből készült kását puliszkának, kukoricamálénak, gancának nevezzük, Temerinben a ganca kifejezés használatos. Emlékszem gyerekkoromban tejben főzték a kukoricadarát, de még akkor sem szerettem, ha tetejére kakaós cukrot szórtak.

A KÁSA KIFEJEZÉS MÉG a magyar szókészlet közé is bekerült: Kerületi, mint a macska a forró kását – mondjuk, ha valaki nem mer

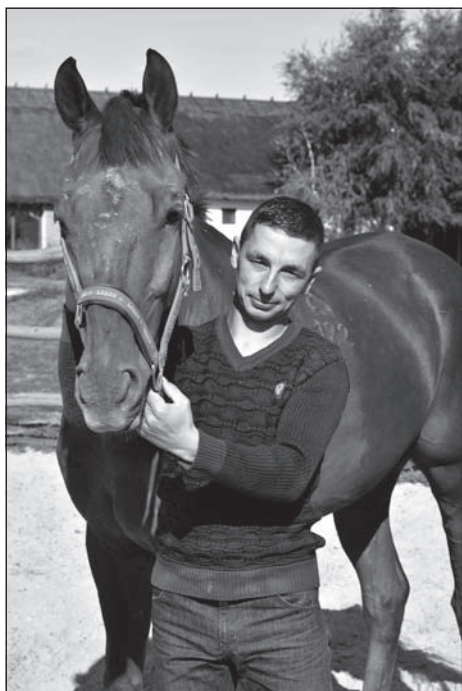
A lovasbajnokot köszöntötték

Szerény fogadás keretében köszöntötték a múlt héten Temerinben a topolyai születésű Nagy Arnold zsokét, aki a közelmúltban Budapesten, a Hősök terén megnyerte a 11. Nemzeti Vágtát, amelyen magyarországi és határon túli versenyzők indultak lovaikkal.

A jelenlevőkhöz először Pásztor Róbert, a községi képviselő-testület elnöke szólt. A temerini magyarországi sikereiről beszélve elmondta, hogy nemrégiben a Kincsem című film női főszerepét játszó Petrik Andrea hozott dicsőséget településünknek, most pedig Nagy Arnold, aki ugyan topolyai születésű, de a Fantázia nevű lóval Temerin színeit védte a Nemzeti Vágtán.

Duro Žiga polgármester elmondta, hogy kellemes érzés, amikor kemény munkánk árán érünk el sikert, büszke a temerini szereplésére és további jó eredményeket kívánt.

Bendes Csaba, a Nemzeti Vágta nevezési igazgatója kiemelte, hogy ez a rendezvény a hagyományokról is szól. Cél, hogy hidat építsenek a határon túl élő magyarok irányába, a vágta is ezt szolgálja. Elmondta, hogy összesen 16 elővágtát rendeztek, köztük a zobnaticait, melynek legjobbjai a Hősök terén mutathatták

Arnold és Fantázia (N. Z. felvételei)

vagy nem akar rátérni a témára, ha mellébeszél. A kukoricakása készítése hosszantartó eljárás. Legalább 45 percig kell főzni, hogy a keményítőszemcsék burka felrepedjen, vagyis, hogy végbemenjen a csirizesedés. Főzés közben a kása pöfög, és a tühelyet, a falat, a háziasszonyt, mindent összefröcsköl. A hosszantartó főzés elkerülhető, ha instant őrleményt, nálunk palentának nevezett gyári készítményt használunk. Ez hőkezelt kuko-

Pásztor István, a tartományi képviselőház elnöke és a VMSZ vezetője a község-háza előtt köszönti Nagy Arnold zsokét meg tudásukat. A Nemzeti Vágta a Kárpát-medence legnagyobb lovas rendezvényévé nőtte ki magát. Az idén 72 induló volt, ennek körülbelül a harmada a határon túlról érkezett. Bendes elmondta, örül annak, hogy a verseny történetében először nem magyarországi lett a győztes, és bízik benne, hogy jövőre címvédés történik, amire még nem volt példa.

Bunford Tivadar, a Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány igazgatója, a Vajdasági Vágta szervezője azt mondta, hogy Nagy Arnold feltette a koronát az eddigi munkára. Felemelő nap volt, amikor győzött Budapesten. Arról is beszélt, hogy a zobnaticai pálya a legjobb a Vajdaságban, növelni kellene az itteni lóállományt, illetve, hogy a gyerekekkel meg kellene szeretetni a lósportot. Megszervezték a Kishuszár Vágtát is, amelyen a fiatalok versenyeztek.

A Fantázia tulajdonosa, az óbecsei Szabolcski Roland elmondta, hogy a ló véletlenül került hozzájuk. Nyíregyházán vásároltak egy Martin nevű lovat, és ha már ott jártak, akkor úgy döntöttek, hogy megveszik még Fantáziát is. A lovakkal való foglalkozást Roland hobbinak tartja. A budapesti sikerhez

ricagríz, és elegendő, ha forró vízbe csomómentesen belekeverjük.

A KUKORICÁBÓL KÉSZÜLT ÉTELEK közös jellemzője, hogy olcsók. Az óvodások uzsonnáját a szülők fizetik. A befizetett összegből, ami havi 1200 dinár, valamennyivel kevesebb, mint 60 dinár jut egy uzsonnára. Nem e sorok írójára tartozik megítélni, hogy ki lehet-e hozni ebből az összegből egy szerény, de izletes uzsonnát. MATUSKA Mihály

Egy kis szerencsével címvédés történhet

A topolyai születésű zsoké, Nagy Arnold évek óta Magyarországon él, de mint mondta, fontosak neki a vajdasági gyökerei. Óbecsén is dolgozott, abból az időszakból ismeri Szabolcski Rolandot, akinek a lovával megnyerte a vágta.

– Jó érzés volt hazajönni egy ilyen siker után. A korábbi vágtaikon mindig magyarországi győzelem született, én vagyok az első nyertes, aki a határon túlról érkezett. Nem is tudom szavakkal leírni, hogy mit jelent számomra az első hely. Topolyai születésű vagyok, 15 éves koromig ott éltem, lovagolni bátyám tanított meg. Óbecsén is dolgoztam egykor mint lovas, abból az időszakból ismerem Szabolcski Rolandot. Ő kérdezte meg tőlem, hogy vállalnám-e az indulást Fantáziával a vágta. Igent mondtam, de nem gondoltam, hogy ilyen nagy sikert érünk el. Az várható volt, hogy a vajdasági selejtezőt sikerrel vesszük. Budapesten nagyon erős mezőny verődött össze, sokkal erősebb, mint az elmúlt években.

• **Hogyan élted meg a budapesti szereplést, lámpaláz volt-e?**

– A döntőben nem, viszont a két előfutamban nagyon izgultam. A döntő érdekesebben alakult. Az első kör után láttam, hogy az egyik lovas lóg a lovon, és arra figyeltem, hogy még véletlenül se menjek a közelébe, nagy ívben kikerültem. Aztán a hajrá jól sikerült és végül elsőként értem célba.

• **Címvédés még nem történt a Nemzeti Vágta 11 éves történetében. Nagy dicsőség lenne, ha neked sikerülne jövőre.**

– Ehhez a sporthoz sok szerencse kell. Szeretném Temerint képviselve megvédeni a címet, de majd egy év múlva kiderül, hogy sikerül-e – mondta Nagy Arnold.

T. N. T.

egy jó csapat kellett és szerencse is, mert egy ilyen verseny anélkül nem megy.

A fogadáson jelen volt Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség elnöke. Elmondta, büszke rá, hogy vajdasági siker született a budapesti Hősök terén. Kiemelte, hogy egy hatéves munkának az eredménye az, hogy Nagy Arnold győzni tudott a Nemzeti Vágtán. Sok kitartás és hit kellett hozzá, hiszen előbb a Vajdasági Vágtát kellett megszervezni, utána következhetett csak a budapesti szereplés. Reményét fejezte ki, hogy a lótenyésztés egyre népszerűbb és sikeresebb lesz, a lemaradás e téren a külföldi országokhoz viszonyítva ugyanis eléggé nagy, mondta.

T. N. T.

A dicső eseményeknek borzalmas következménye

Emlékezéseink során eddig mindig csak a fényes győzelemlől beszéltünk, de arról, hogyan élte meg az 1848-as forradalom, a szabadságharc napjait Délvidék lakossága, kevés szó esett. A márciusi események híre késve érkezett hozzánk, mégis mindenki örült annak, hogy kihirdették a szabadságot, az egyenlőséget, a testvériséget. Úton-útfélen fogadkoztak az itteni emberek, nem fogja megosztani a Délvidéket sem a vallás, sem a nemzeti hovatartozás, mert mindannyian egyenrangú testvérek lettek. A sors mégis másképp hozta...

1848. május elsején a délvidéki szerbek nemzetgyűlést tartottak Karlócán. A szónokok – főleg idegenek felbujtására – magyarellenességre buzdítottak. A nemzetgyűlés után a nemzetiségek útjai végérvényesen szétváltak. A szerbek elsáncolták magukat, segítséget kértek és kaptak az akkori Szerb Fejedelemségtől, megérkeztek – az akkori szóhasználat szerint – a szerbiánok, a szerbiai szabads csapatok. De magyar hadak is jöttek ide máshonnan, akik nem ismerték vidékiünk nemzeti toleranciáját.

A Délvidék megszűnt a szabadság, az egyenlőség, a testvériség, a tolerancia szigete lenni. Gyűlölködés, szaladások, vérengzések, üszkös falvak hazája lett.

A hegyesieket a közelgő vihar szele 1848 júniusában csapta meg. Megjelentek az első szenttamási menekültek. A halotti anyakönyvekben megszaporodnak az elhunyt menekültek nevei. A fegyveres harc első áldozatát, Dukai Mihály szenttamási illetőségű 29 éves férfit, aki a rácok által agyonlövettet, augusztus 22-én temették el Hegyesen. Két hétre azután teljességében megérkezett a vihar következménye: a menekülők özöne, hiszen a magyar szabadságharc tízes vihara 1848-ban közös sorsra juttatott két dél-bácskai szomszédos községet is, Temerint és Szenttamást. Mindkét községet fölperzselték a harcok tüzeiben, a községek lakossága pedig földönfutóvá vált. Előbb „a szenttamási katolikus családok, magyarok és bunyevácok érezték magukat kínosan a szerbek oroszánvermében, s jó részük már 1848 júniusában elmenekült Kishegyesre.”

„...1848. augusztus végén következett be Temerinben a Szent Bertalan-éjszaka. A sötét éjféli leple alatt egy zászlóaljnyi szerb sereg megrohanta az igazak álmát alvó községet...”

Ökrész Károly könyvében részletesen tárgyalja a történeteket: A látottak leírását idézi, amit a továbbiak miatt mi is átveszünk: „Amikor a temerini nemzetőrök a kapitánnyal együtt meghallották a puska-ropogást a falu északi oldala felől, abban a hiszemben, hogy a járeki ágyúzás csak cselgóság az ellenség részéről, fő ereje pedig az északi részt fenyegeti, elhatározták, hogy a Goszpodince felőli vonalról a fenyegetett pont-ra vonulnak. Ahogy a községbe értek, az északi védőállásokhoz vezető első utcán már sebesen visszavonuló tüzerekkel találkoztak, mert, hogy

Igen érdekes előadást hallhatott szombaton este az érdeklődő közönség Dr. Virág Gábor kishegyesi helytörténész-től, aki kutatási során az 1848/49-es szabadságharc éveiből eddig ismeretlen adatokra bukkant, köztük Temerin porrá égetése után Hegyesen oltalmat kereső temeriniokról is. Az elmondottakból megtudhattuk, hogy az elmenekültek közül több százan Hegyesen a kolera áldozatai lettek. Az elhunytakról a helyi egyházi halotti anyakönyvben található bejegyzések.

nem süil el az ágyújuk, de hasztalan is minden, mert már ég az egész község. A nemzetőrök is szétfutottak, hogy veszélybe került családjaikat mentse. A község már türes volt, a kétségbeesett lakosság a hozzájuk csatlakozó járekiakkal az urasági magtárnál (a nyugati temetőnél) gyülekezett, hogy a reggeli órákban anélkül, hogy a katonaság vagy a nemzetőrség fedezte volna őket, Ókér felé meneküljön. Szerencse volt a szerencsétlenségben, hogy a szerbek, akik közben elfoglalták Szőreget, minden bántódás nélkül, háborítatlanul továbbengedték a szerencsétlen menekülőket.”

A menekülés szemtanúja volt Kolowrat, osztrák császári főtiszt, aki jelentésében szemléletes leírását adja a borzalomnak.

„Amikor augusztus 30-ának reggelén, a szokás szerint beléptem a táborba, amely az

Újvidék felé vezető úton volt felítve, hatalmas porfelhőt láttam emelkedni, amelynek okát nem tudtuk megadni.

Elővigyázatosságból készuiltséget rendelttem el a táborban, és egy erős huszárőrjáratot küldtem előre, hogy megtudja e feltűnő porfelhő okát, amely egyaránt keletkezhett egy ellenséges vonulattól vagy valami ártatlanabb mozgásból. Jómagam több tiszt kíséretében előrelovagoltam az úton, és találkoztam a járőrömmel, amint vágta a jött vissza egy császári huszártiszt kíséretében, aki egy teljesen kimerült lovon ült. Ő azzal a jelentéssel jött, hogy a szerbek ezen az éjszakán megtámadták a Római-sáncokhoz szorosan tapadó Temerin és Járek községet, és nemcsak a csapatokat szorították ki onnan, hanem mindkét helységet felgyújtották, a lakóit elkergették. Egyúttal azt is jelentette, hogy mind a csapatok, mind pedig a lakosok menekülnek, és Verbász irányába szaladnak.

Arra a kérdésemre, hogy a szerbek üldözik-e őket, nem tudott mit válaszolni.

Óvatosságból tehát a legénységet fegyverben hagytam, az előőrsoket megerősítettem, a császári huszárok tisztjét pedig saját emberem kíséretében azzal küldtem Mészárosroshoz, amit itt tapasztaltunk.

Amint ez megtörtént, a porfelhő mind közelebb érkezett, és olyan rendkívüli szánalmas és szomorú látványban volt részünk, amely megrendítette a szívünket. Sok száz kocsit közeledett: sebtében összekapkodott holmikkal, asszonyokkal és gyermekekkel megrakodottan, állatokkal odakötöten, és megtöltötték a levegőt hangos jajveszékkel. Nincs szívszaggatóbb látvány annál a jelenetnél, amely a két tehetős községnek (Temerin magyar, Járek német lakosságú) ilyen hirtelen koldusbotra jutását ábrázolja! Ebben a menetben katonák is voltak, a császári huszárok zenekara, a mázsás kocsik, a poggyászkocsik, minden rend nélkül, teljes és tarka összevisszaságban...

A szerencsétlen emberekkel teli kocsik Verbásznál álltak meg, és ott is akartak maradni, ami a lehetetlenséggel volt határos.

Eltekintve attól, hogy a sok száz kocsit és sok ezer ember ott, ahol egyébként is rengeteg katonai és fuvaroskocsi volt, felemészítette volna az élelmiszert, maga Verbász is úgy tele volt zsúfolva, hogy alig lehetett ott mozdulni, ami egy váratlan támadás esetén szörnyű következményekkel járt volna.

Ekkor azonnal Beúthy biztoshoz lovagoltam és elintéztem vele, hogy a szegény embereket jószágukkal együtt ellássák, hogy délig maradhassanak, és hogy közeli gazdag helységekbe irányítsák őket, ahol nem lesznek senkinek útjában, és ahol kisebb kiadásokkal tudnák fedezni az ellátásukkal kapcsolatos kiadásokat.”

id. VIRÁG Gábor
(Folytatása következik)

Auzlag és kapca

Fölmenőim családjában a háború 1915-től számított, ugyanis, mint jeleztem már, abban az évben töltötte be az akkor még legényember apánk a huszadik életévét. Nehéz ma elképzelni, mennyire megváltozott a faluban az élet, amikor egy-egy korosztály bevonult. Sokan úgy érezték, hogy kiürült a falu. Legszemléletesebben talán az eladósorba kerülő, vagy már abban leledző lányok fejezték ki a helyzetet nótáikkal. Édesanyám 1899-ben született, tizenötben 16 éves volt, s az ilyen korúak akkoriban már nagylánynak kezdtek számítani. Gondoljunk csak arra a népdalra, amely így kezdődik: „*Söprik a Pápai utcát, / masíroznak a katonák. / Tizenbat esztendő barna kislány sétál a regiment után.*” Anyánk mesélte, hogy ők a Kastély utcában laktak, a Kakas köz (Ma Zmaj utca) és a vasút között. Szombat és vasárnap esténként kijártak a sarokra és énekelgettek. Soha sem hagyták ki a repertoárból azt a nótát, hogy: „*Zsindélézik a kaszárnya tetejét. / Mind évítették a legények elejét. Maratt itthon kettő-bárom nyomorított. Rátok lányok még az ég is bēborút.*”

Matuska Mátyás

Apám valamikor nyárelőn vonulhatott be vasúti pályamunkási posztjáról. Akkor már vagy esztendeje állt a front a Száva Belgráddal közeli szakaszán a Monarchia és Szerbia között. Hallomásom szerint Titelnél föl volt állítva egy szörnyű nagy ágyú, külön meg kellett erősíteni a Tittelbe vezető vasútvonalat, hogy oda lehesen szállítani, s azzal is lötték Belgrádot. Nem ellenőriztem, így volt-e. (Nem kutattam az első világháború különösen nagy ágyúinak történetét,

de annyit tudok, hogy Kövér Berta néven számon tartanak egy ilyen iszonyatosan nagyot, s azt is tudom, több hasonló is volt. Egyik Isztriában, az említett Peroj falutól mintegy tíz kilométerre, Barbariga nevű lokáción. Velencét lötték vele. Alapzatát a helybeliek meg is mutatták.

Matuska Mátyás gyalogos közlegény újonc tehát Belgrád alatt kezdte harci élményeit halmozni és az olasz fronton fejezte be. Nem sokszor vehettem rá, hogy meséljen élményeiről, nagyon néha mertem úgy kérdegetni, mint interjúalanyaimat szoktam. Egy alkalommal szóba került Belgrád bevétele. Ormos Mária: Világtörténet évszámokban 1789–1945 c. könyvében ennek idejét és közvetlen következményeit így határozza meg: [1915] „*Október 9. A Monarchia csapatai bevonulnak Belgrádba. Ezt követően elfoglalják egész Szerbiát, Montegrót és Albániát. A szerb hadsereg összeomlik, maradványait francia–angol segítséggel Korfu szigetére szállítják.*” (Gondolat Kiadó, Budapest, 1988) Tudtam, hogy apám ott volt, egyenesen rákérdeztem, mire emlékszik az eseményből? Megrökönyödésemre a következő rövid választ adta: „*Emlékszek. Kint á't a némēt katona az auzlagban, oszt rőfre mérte a kapcának valót.*”

Mi az auzlag és mi a kapca?

Az első az egy torz német szó, amilyenből tájunkon, sok-sok támadt, amíg németekkel éltünk. Ilyen a *sráfcigēr*, a *fürbéc*, a *muszáj*, és a nagyon ideillő *rukkol*... hogy ne soroljam tovább. Az auzlag is így jött hozzánk **kirakat** értelemben.

És a kapca? Ez bizony igen régi magyar kifejezés. Ma már legfeljebb becsmérlésre használják hitvány emberek minősítésére, mondván, lábam kapcájának sem való. Vagyis rongyember. Valódi értelme: olyan kelme, amelyet – cipőbe, csizmába – zokni, harisnya helyett használtak valamikor. Mindkét kifejezést a használatuk alapján ismertem meg. De hogyan rögződik egy velük összefüggő élmény Belgrád bevételehez? Magam fejtettem meg, mert a Jugoszláv Néphadseregben huzamos kapcavisslással kapcsolatban velem is megesett, ami a szerb fővá-

rost ostromló hadsereg katonáival. Ők ugyanis – apám elbeszélése is tartalmazta ezt az adatot – heteken, hónapokon át lövészárokból, teljes készenlétben várták az azonnali rohamra szólító vörös rakétát. Csizmát, bakancsot nem volt

Tojás	8-12 din/db
Zöldség	200 din/kg
Sárgarépa	60-80 din/kg
Szárzabb	250-300 din/kg
Zöldbab	140-150 din/kg
Burgonya	30-50 din/kg
Káposzta	40-50 din/kg
Paradicsom	100-120 din/kg
Karfiol	150 din/kg
Brokkoli	50-100 din/db
Padlizsán	40-50 din/kg
Zeller	50-60 din/db
Kápia paprika	120-150 din/kg
Erőspaprika	10-20 din/db
Sampinyon gomba	200 din/kg
Uborka	70-80 din/kg
Csemegeuborka	100-120 din/kg
Karalábé	40-50 din/db
Vöröshagyma	40-50 din/kg
Fokhagyma	250-300 din/kg
Saláta	30-40 din/db
Tök	40-50 din/db
Sütőtök	50 din/kg
Reszelt sütőtök	100 din/kg
Alma	20-50 din/kg
Birsalma	80 din/kg
Vilmoskörte	75-80 din/kg
Mandarin	120 din/kg
Szőlő	100-120 din/kg
Szilva	80 din/kg
Citrom	100-120 din/kg
Narancs	140-150 din/kg
Banán	110-120 din/kg
Aszalt szilva	350 din/kg
Aszalt kajsziabarack	500-600 din/kg
Sárgadinnye	80 din/kg
Dióbél	800 din/kg
Mogyoró	800 din/kg
Méz	600-700 din/kg
Tejfel	700 din/l
Hajtogatott sajt	800 din/kg
Aprótúró	300 din/kg
Csemegekukorica	20 din/db
Almapálinka	500 din/l
Őrölt fűszerpaprika	1200 din/kg

szabad levetni, a hosszú várakozás során talpuk belepállott a kapcába, és sokaké teljesen kihólyagosodott, majd kisebesedett. Jártányi erejük is alig volt, némelyeknek nem is volt. Alig várták, hogy kapcát cseréljenek. Ez volt tehát a nagy, a maradandó élmény.

MATUSKA Márton

A MOL-ELEKTRIK szobafestő és gipszkartonozó MUNKATÁRSAKAT KERES.

A munkatapasztalat előny, kezdés azonnal.

B kategóriás vezetői engedéllyel rendelkezők előnyben.

Érdeklődni: 069/30-38-319

Szerencsétlenség a tiszai zsilipnél

A helyszínről szerzett értesülések szerint a tiszai zsilipnél történt baleset az előzetes és a szerb sajtó által közzétett hírek szerint nem Óbecsénél, hanem Törökbecsénél, az ottani zsilipnél történt. A balesetben egy személy életét veszítette. A szerencsétlenül járt embert még keresik. A bűvárok és a csendőrség is keresi Talló Jánost (1953), aki pénteken hajnalban 3.15 óra körül csónakjával együtt eltűnt a törökbecsei zsilip egyik kapujánál, ahol nagyon erős a sodrás, és feltehetően berántotta a lezúduló víz.

Az újvidéki rendőrigazgatóságtól kapott értesülése alapján a Novosti azt írja, Talló Veselin Zokić (75) zsilipőrrel együtt ült a zsilipen, majd utána lement a vízhez és csónakba szállt, hogy lerakja a halászhálót.

Veselin Zokić nem sokkal később arra lett figyelmes, hogy a gát kapujánál a turbina berántotta Talló csónakját, azt is hallotta, amikor a csónak odacsapódik, majd utána csak azt látta, hogy az evező úszik a víz felszínén.

A zsilipőr azonnal kikapcsolta a zsilip gépezetét, a szerencsétlenül járt férfi után pedig még mindig kutatnak.

Vásárolok régi mélyhűtőket, frizsidereket, mosógépeket, tévéket, tollat.

Házhoz jövök, azonnal fizetek.

Telefon:

062/133-22-69

SZERB KÖZTÁRSASÁG, VAJDASÁG AT, TEMERINM KÖZSÉG, KÖZSÉGI KÖZIGAZGATÁSI HIVATAL, Szám: 111-26/2018, TEMERIN, 2018. X. 4.

Az autonóm tartományokban és helyi önkormányzatokban foglalkoztatottakról szóló törvény 102. szakasza (SZK Hivatalos Közlönye, 21/2016., 113/2017. szám) alapján a Temerini Községi Közigazgatási Hivatal közzé teszi az alábbi

ÉRTEŚITÉS T

Temerin Község Közigazgatási Hivatala NYILVÁNOS PÁLYÁZATOT hirdet MUNKAHELY BETÖLTÉSÉRE, egy személy meghatározatlan időre történő felvételére ezen községi szerv Szakszolgálati osztályában normatív-jogi teendők végzésére, tanácsosi rangra.

A nyilvános pályázatot a www.temerin.rs honlapon jelentettük meg.

A jelentkezési határidő az Értesítésnek a Dnevnik napilapban való közzétételétől számított 15 nap.

Marija Zec Pfajfer s.k.

a Temerini Községi Közigazgatási Hivatal vezetője

A 30 ÉVES HAGYOMÁNNYAL RENDELKEZŐ Optika Rakić BS

- **díjmentesen végez** számítógépes szemvizsgálatot, szemorvos konzultálásával: nyugdíjasoknak, az iskolák, óvodák, az egészségház, a Termovent, az FKL és a JKP dolgozóinak
- **fizetés több havi** törlesztésre, kamatmentesen
- **a legjobb minőségű anyagból** készült szemüveglencsétet, -kereteket kínálja
- **ingyen szervizeli és javítja** a nála vásárolt szemüvegeket

Bővebben a Facebook.com Optika Rakić BS vagy a www.optikarakicbs.com honlapon

Telefon: **021/843-485, 063/593-752**
az üzlet címe: **Temerin, Újvidéki utca 302.**

**KEDVEZMÉNYES
ELŐFIZETÉS
12 HÓNAPON ÁT!**
ÖSSZEC SOMAGOLTUNK
MINDEN JÓT ÖNNEK!

DUO ÉS TRIO CSOMAGOK + DTV CSATLAKOZÁS + DTV CSOMAGOK
2 TÉVÉKÉSZÜLÉKRE HBO + Cinemax HD

ST CABLE

www.stcable.tv

Temetkezési vállalat, Népfőnt u. 109., tel.: 842-515, 062/88-51-513

MEGEMLÉKEZÉS

id. GAJO József
(1936–2018. 6. 6.)
temerini lakosról.

Nyugodjék békében!

Hamvait október 12-én
13 órakor a Keleti temetőben
helyezzük örök nyugalomra.

MEGEMLÉKEZÉS

Október 13-án lesz szomorú
hét éve, hogy nincs köztünk
édesanyám és anyósom

KOPERCNÉ
ZAVARKÓ Hajnalka
(1970–2011)

Elment oda,
ahol a néma csend honol,
ahol nincs szenvedés,
csak béke és nyugalom.
Ha szívünkbe zárjuk,
kik fontosak nekünk,
bármerre járunk,
ők ott lesznek velünk.

**Emlékét őrzi fia, Gábor
és menyje, Nóra**

MEGEMLÉKEZÉS

Október 13-án lesz szomorú
hét éve, hogy nincs kö-
zöttünk édesanyám, anyó-
som és nagymamánk

KOPERCNÉ
ZAVARKÓ Hajnalka
(1970–2011)

Megyünk a sírod felé
lehajtott fejjel, mert
hozzád húz a szívünk,
mert itt nyugszik,
kit nagyon szerettünk,
ki része volt az életünknek.

**Emlékét őrzi lánya, Erika,
veje, Árpád és unokái:
Erik, Emma és Ella**

MEGEMLÉKEZÉS

Egy éve múlt, illetve 7 éve, hogy szeretett ángyink
és nagybátyánk nincsenek közöttünk

SAROKNÉ SZABÓ Margit
(1933–2017)

SAROK Szilveszter
(1929–2011)

Nehéz betonlap alatt pihen a testetek,
nekünk pedig a bánat nyomja a lelkünket.

**Emléketek köztünk él, nem felejtünk titeket:
Nene, Csaba, Erika, Marietta és Bettina**

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk szerető szüleinkre, nagyszüle-
inkre és dédszüleinkre, akik 15 éve, illetve 6 hónapja nincse-
nek közöttünk

HORVÁTH István
(1935–2003)

HORVÁTH Elizabetta
(1935–2018)

Az idő halad, az emlék és szeretet
örökre megmarad.
Minden elmúlik, minden véget ér,
de emléketek a szívünkben örökké él.

Szeretteik

APRÓHIRDETÉSEK

- Berendezett lakás november 1-től kiadó. Érdeklődni a 3-840-143-as telefonszámon.
- **Kapuk, kerítések szakszerű festését vállalom. Telefon: 062/15-87-527.**
- Különböző méretű vákuumozott ablakok és ajtó tok nélkül eladók, valamint egy sarokrészes ágy. Telefon: 063/8-503-307.
- **Malacok és kóroreprü eladó. Telefonszám: 843-397.**
- Őshonos, szürke héjú sütőtök (35 Din/kg), és szentannai szárazbab (150 Din/kg) eladó. Majoros Pál, Petőfi Sándor utca 71., telefonszám: 842-329.
- **Idősek kisegítését vállalom: bevásárlás, számlák kifizetése, gyógyszerek beszerzése és egyéb, megbeszélés szerint. Telefon: 064/289-10-33.**
- Ház eladó az Ivo Lola Ribar u. 3. sz. alatt. Telefonszámok: 062/1678-002, 063/81-89-449.
- **Lakás kiadó, T-12-es motorkerékpár, szlovén gyártmányú hegesztő, valamint házi-szappan eladó. Telefon: 840-439.**
- Kilencméteres kukoricafelvonó és 150 literes permetező eladó. Telefon: 846-130.
- **Eladó négy darab 50 literes üvegballon és 4 zsírosdöbny. Telefon: 063/72-92-024.**

- Ház eladó a Proletar utca 10. szám alatt, ára 30 000 euró, ugyanott rozsmaring. Telefon: 063/783-78-43.
- **Faforgács eladó. Telefon: 842-709.**
- Vásárolok hagyatékot, használt bútorokat és minden felesleges tárgyat padlásról, garázsból, pincéből. Telefonszám: 063/8-043-516.
- **Kerékpárok szervizelése, javítása, új és használt kerékpáralkatrészek árusítása, valamint használt kerékpárok árusítása. Vörösmarty Mihály utca 12., telefonszám: 064/20-72-602.**
- Ház eladó. Érdeklődni a 063/511-925-ös telefonszámon.
- **Vásárolok rosszvasat, papírt, rezet, messzinget, alumíniumot, ólmot, kályhákat, villanymotorokat, autókat, elektromos készülékeket, régi kábeleket, antikvitásokat, régi pénzt, képregényt, albumot képecskékkel. A legjobb árat fizetem, azonnal. Telefonszám: 064/468-23-35.**
- Fakivágást, szűkség esetén gyökérrel, (kockázatos helyen is), tűzifa összevágását, hasogatását és berakását, valamint fűkaszálást motoros kaszával (trimmer) és elhanyagolt telkek rendbetételét vállalom. Telefonszám: 064/20-72-602.

A plébánia telefonszáma: 844-001

Egyházközségünk honlapjának címe:
www.plebania.temerin.info

Irodaidő a plébánián:
munkanapokon 9–10 óráig, hétfő kivételével.

Kérjük tisztelt
hirdetőinket,
hogy hirdetéseiket
szíveskedjenek
legkésőbb
hétfő délután 4 óráig
hirdetésgyűjtőinknél
vagy a szerkesztőség-
ben leadni.

Miserend

- 12-én**, pénteken, 8 órakor: †Tóth Sándor, a Tóth és a Papp nagyszülőikért.
- 13-án**, szombaton 8 órakor: a héten elhunytakért.
- 14-én** évközi 28. vasárnap, a Telepen 7 órakor: a népért, a plébániatemplomban 8.30 órakor: †Kókai Franciska, elh. szüleiért és testvéreiért, 10 órakor: †Bedekovics Mária, elh. férjéért, elh. szüleiért és nagyszüleiért.
- 15-én**, hétfőn 8 órakor: szabad a szándék.
- 16-án**, kedden 8 órakor: szabad a szándék.
- 17-én**, szerdán 8 órakor: szabad a szándék.
- 18-án**, csütörtökön 17 órakor: szabad a szándék.

Egyházközségi hírek

- Fatimai zárandoklat Martonosra, október 13-án, szombaton, indulás 14 órakor.
- Októberi áhítat, közös rózsafüzér-imádság, éneklés szombaton 17 órakor a Telepen a szabadtéri lourdesi barlangnál.
- 2019-es falinaptár, hajtogatós, zsebnaptár, Kincses Kalendárium vasárnaponként a sajtóasztalnál beszerezhető.

ASZTALITENISZ**Szuperliga – férfiak****TEMERIN–BANAT****(Nagybecskerek) 2:4**

A belgrádi Crvena zvezda után a tavalyi bajnok Banat is jobbnak bizonyult a temerini csapatnál. A hazai együttesben egyedül Pető Zoltán tudott nyerni két találkót. Az új játékos, Kristijan Dalea megszorogatta a hatodik egyéni mérkőzésen nagybecskereki riválisát, végül azonban 3:2-re kikapott, és emiatt már nem került sor a párosra.

– A Banat megérdemelten győzött. A liga egyik legjobb csapattáról van szó, tavaly ők nyerték a bajnokságot, és idén is a favoritok között vannak. Örülök, hogy sikerült a nagybecskerekiekkel szoros mérkőzést játszunk, a 4:2-es vereség ellenére megszorogattuk őket. Mondtam már többször, hogy nekünk nem a Banat ellen kell nyernünk, hanem azok a csapatok ellen, akikkel a kiesés elkerüléséért harcolunk. Ezen a hétvégén Szabadkán játszottunk a Spartacus ellen, az után pedig az Adát fogadjuk, ezen a két meccsen kell majd győzelmet aratni – mondta a vasárnap esti mérkőzés után Pető Zoltán.

Eredmények: Pető–Majstorović 3:0, Dalea–Strugarević 1:3, Benkő–Borčić 0:3, Pető–Strugarević 3:2, Benkő–Majstorović 0:3, Dalea–Borčić 2:3.

Második liga – nők**DÓZSA (Székelykeve)–
TEMERIN 4:1**

Eredmények: Dobó–Liptai Kovács 3:0, Erős–Turai 0:3, György–Csernyák 3:0, Dobó, György–Liptai Kovács, Turai 3:0, Dobó–Turai 3:0.

Vajdasági liga – férfiak**TEMERIN II.–RAPID (Nikolinci)
2:4**

Több mérkőzés is szorosan alakult, a fiatal játékosokból álló csapatunk azonban a második fordulóban is vereséget szenvedett.

Eredmények: Puhača–M. Pinku 2:3, Varga–Ambruš 1:3, Orosz–D. Pinku 3:2, Orosz, Puhača–M. Pinku, Ambruš 3:2, Puhača–Ambruš 1:3, Orosz–M. Pinku 2:3.

A legfiatalabbak Dunacsébre utaztak egy korosztályos tornára, ahol az első és második osztályosok mezőnyében Vecsera Henrietta ezüstérmet, Tényi Nóra pedig bronzérmet nyert.

LABDARÚGÁS**Szerb liga – Vajdasági csoport****MLADOST–ŽELEZNIČAR
(Pancsova) 2:0 (0:0)**

Egészen a második féldő közepéig nem rezdült meg a háló, akkor azonban Papović áttemelte a pancsovai kapust. A gólszerzőt később kiállították, de ez nem akadályozta meg a hazai együttest abban, hogy még egy találatot szerezzen. A 90. percben Marić adott gólpasszt Kovačevićnak. A Mladost szombaton Nagybecskerekre utazik a Radničkihoz.

A járekiak két hete a szuperligás Čukaričkitól kaptak ki a szerb kupa első fordulójában, míg a múlt héten az újvidéki kupa negyeddöntőjében meglepetésre a sajkásgyörgyei Bačkával szemben maradtak alul idegenben 2:1 arányban.

Vajdasági liga – Déli csoport**PODUNAVAC (Belegiš)–
SLOGA 3:0 (0:0)**

A temeriniak a 60. percig jól védekeztek, hiszen egészen addig 0:0 volt az állás, az utolsó fél órában azonban három gólt is kaptak. Szombaton a kilencedik fordulóban a lačarakai LSK vendégszerepel a kolóniai pályán.

Újvidéki liga**BAČKA (Sajkásgyörgye)–TSK
1:1 (0:1)**

Véget ért a temeriniak hét mérkőzésből álló győzelmi sorozata, de a sajkásgyörgyei (Đurđevo) vendégszereplés után is veretlen idén a csapat. Az első gól a 40. percben született, amikor Kosić talált be a hálóba. A vendégek egészen a 85. percig őrizték az előnyt, akkor azonban a hazaiak kiegyenlítet-

Hatvanéves a TSK női kézilabdacsapata

1958 májusában alakult meg a TSK női kézilabdacsapata, de a hivatalos bejegyzés valamelyest később, októberben történt meg. A Jugoszláv Kézilabda Szövetség tagja volt, a megalakító és a főszervező Kihút Erzsébet volt. A férfi kézilabdacsapat már valamelyest korábban létrejött, de mindkét csapatot egyidejűleg regisztrálták. A képen az első sorban, balról jobbra: Uri Margit, Kihút Erzsébet, Nagyidai Franciska, Varga Jozefina, Varga Ilona, Vegyelek Borbála, Ignjatović Bosa. Második sor: Santrač Borka, Fejes Katalin, Delibašić Desanka, Nagyidai Ilona és Frei Erzsébet.

tek és otthon tartották az egyik bajnoki pontot.

A TSK vasárnap 15 órától a Jedinstvoval játszik hazai közönség előtt. A pirosiak az előző idényben a bajnoki címért küzdöttek, de végül a harmadik helyen végeztek. A mostani bajnokságban jóval gyengébben szerepelnek, hiszen a kilencedik forduló után a táblázat utolsó előtti helyén vannak. A temeriniak 23 ponttal a második helyet foglalják el, az éllavas továbbra is az újvidéki Mladost 25 ponttal.

TSK: Vojvodić, Dragoljević, Kosić, Milosavljević, Drinić, Sekulić, Rosić (Blanuša), Savić (Pantoš), Pupovac, Zukić.

NOVI SAD–SIRIG 6:1

A mezőny egyik legjobb csapatától szenvedett súlyos vereséget Újvidéken a Sirig, amely ezen a hétvégén ismét Újvidékre látogat, vasárnap ugyanis az Index lesz az ellenfele idegenben.

KÉZILABDA**Első női liga – Északi csoport****TEMERIN–JADRAN
(Bácsfeketehegy) 22:20 (10:12)**

A két csapat az elmúlt években gyakran játszott egymással kiélezett mérkőzéseket, és így történt az elmúlt hétvégén is. A temerini lányok a második féldő második felében nyújtott játékuknak köszönhetik a sikert, amikor sikerült fordítaniuk. Ezen a hétvégén a negyedik körben a zombori Ravangrad ékezik a temerini sportszarnokba.

Első férfi liga – Északi csoport**MLADOST TSK–JABUKA (Al-
más) 19:22 (10:12)**

Hiába vezetett a járeki együttes 16:13-ra, majd 18:16-ra is, végül a vendégek örülhettek a győzelemnek. A Mladost a negyedik fordulóban is pályaválasztó lesz a šidi Radnički ellen.

T. N. T.**TEMERINI ÚJSÁG**

Helyi független tájékoztató hetilap. Cím: 21235 Temerin, Petőfi Sándor u. 70/1., tel.: 843-750. A lapban megjelent cikkek nem fejezik ki szerkesztőnk véleményét. Kéziratokat, fényképeket, elektronikus adathordozókat stb. nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. Főszerkesztő: Dujmovics György. Tördelőszerkesztő: Borda Ákos. Terjeszti: Koroknai Károly, Temerin, Pašić u. 26., tel.: 842-709. Az apróhirdetések és reklámok leadhatók személyesen vagy telefonon a szerkesztőségben és a lap terjesztőjénél. A Temerini Újság 1995. március 16-tól jelenik meg önfenntartó magánlapként. Nyomda: Temerini Újság. Regisztrációs szám: NV000530. CIP – Katalógizáció a publikációs Biblioteka Matice srpske, N. Sad. 659.3(497.113 Temerin) COBISS.SR-ID 103792391. Kiadó/izdavač: Internet štamparija, matični broj 64287109 • Temerinske novine, nezavisni informativni nedeljnik na mađarskom jeziku

ISSN 1451-9216

9 771451 921008 >